

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
 В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
 Видає Стіварищення "Українських Робітничих Вістей".
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS,
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ПРИХАВ ЩЕ ОДИН ЗА-ДОЛЯРАМИ.

Через останні два роки українська еміграція в Злучених Державах і Канаді є головною опорою галицької української контрреволюції, що має свій головний осідок у Відні. Петрушевич вислав на цей бік океану таких "народних діячів" за долларами: Цегельського, Березовського, Мишуту, Боберського і Назарука. Перші три оперували в Злучених Державах, два останні оперували в Канаді. Одиноким завданням їх всіх було і є — збирати від добродушних людей долари. І треба признати, що в Злучених Державах Петрушевичем висланникам пошастило. Вони збрали там поперх 140 тисяч доларів. Зате в Канаді ім не пішло так гладко. Перша операція на фармерській і робітничій кишні з Боером на чолі в 1921 році закінчилася повним фіаском. З кампанії за "одним мільоном доларів" виїшов ційій скандал серед самих "патріотів". Доперва прихавшиш минулого року Назарук вочав збирати гроші. Так що через два останні роки Петрушевич і його братія живуть за гроші, вимушені від укр. робітників в Злуч. Державах і Канаді.

Та Петрушевичем висланцям можна було витуанювати гроші тоді, коли вони могли дурити легковірних людей тим, що, мовляв, антанта справи Східної Галичини ще не вирішила і тому Петрушевичи треба грошей, щоби за них ви миг "вибороти" у антанти самостійність Східної Галичини. Однак цей ликом шитий "аргумент" втратив цілковито свою вартість, коли днів 14. марта ц. р. антанта копула Петрушевича і признала Східну Галичину Польщі. Тепер вже не можна більше дурити людей тим, що Петрушевич за долари "виборе" у антанти Східну Галичину. Значить, приходить кінець збиранню доларів. А коли переставється збирати долари, то приходять кінець і галицькій українській контрреволюції. А на це вона не хоче згодитися. Треба, отже, якось ратувати ситуацію. Треба щось такого придумати, щоби далше збирати долари. Коли цего не можуть тепер робити Петрушевичові висланці, то треба когось іншого вислати за доларами. І придумали, і вислали.

Галицький орган Петрушевича львівське "Діло" з 29. цвітня ц. р. приносить таку вістку:

"Володимир Целевич виїхав 24. цвітня з Гамбурга до Америки як єдиний уповноважений представник краю. П. судія Целевич одержав повноваження не тільки від краєвих економічних і культурних товариств, а й краєвого політичного проводу. Можна надіятися, що наші земляки та в океаном зустрінуть представника Старого Краю з повним довірям. П. В. Целевич — людина молода, беззастережно чесна, енергійна — своєю працею підчас війни і останнього лихоліття здобув собі в краю широку популярність і безоглядне довіря. І тому саме йому доручено так відповідальну роллю єдино умуадатованого представника українського народу Галицької Землі серед нашої еміграції за океаном". (Підчеркнення наші.—Ред. "У.Р.В.")

А філадельфійська католицька "Америка" доносить, що Целевич прибув вже 12. мая ц. р. до Філадельфії і на спеціальній засіданню ескуитувни т. зв. "Об'єднання" (патріотичних організацій) предлажов свої повноваження і обговорював ціль своєї подорожі.

Яка ціль подорожі Целевича до Злучених Держав, а може пізніше і до Канади — ми з "патріотичної" преси ще не довідаємося. Та можемо згоди сказати від себе, що ціль приїзду Целевича — збирання доларів. Це вивається в найблизших днях, або і вже виваилося, коли це пишемо.

Заходять отже тепер питання, як мають віднести до місці Целевича клясово свідомі українські робітники в Злучених Державах і Канаді? Чи мають вони так само признати Целевича, як і дотеперішніх висланців Петрушевича, — чи інакше? Чи є яка різниця між ними, що післали Целевича, а Петрушевичам?

Насамперед зазначимо, що Целевич, як подає "Діло", одержав повноваження від "краєвого політичного проводу", це значить, від управи трудовицької (націонал-демократичної) партії, Народного Комітету. Політика Народного Комітету і взагалі галицьких трудовиків нічим не ріжниться від політики Петрушевича. Ця політика (галицьких трудовиків) має навіть дуже чорні сторони. Іменно самі трудовики закидали публично в пресі своїм лідерам — голові Народного Комітету д-рови Володимиром Бачинським і начальному редактору органу трудовиків Федеру Федорцеву, що вони вели тайні переговори з Польськими. Під натиском цих закидів оба згадані панове мусили уступити зі своїх становищ. Це одне показує вже, хто є той "краєвий політичний провід" який вислав Целевича до Америки і в імени якого Целевич має тут виступати.

Що-ж до загальної рабської політики Петрушевича супроти антанти, то галицькі трудовики її зовсім одобряли. Про це знова найкраще свідчить заява самого Петрушевича на одній нараді, яка відбулася вже по вирішенню альянтя справи Східної Галичини. На тій нараді делегати з Галичини (очевидно трудовики) докоряли Петрушевичові, чому він так вірив антанті. На це "Петрушевич відповів, що вина такого вирішення (справи Сх. Галичини) лежить по стороні краю, бо край усі його (Петрушевич) кроки і вчинки одобрював". (Дивн промову д-ра Костя Левицького на тайнім засіданню Нац. Ради в Відні днів 14. цвітня 1923, поміщену чин. числі "У.Р.В.") Розуміється, що під краєм треба тут розуміти галицьких трудовиків. Отже сам Петрушевич признає, що галицькі патріоти (які вислали Целевича до Америки) одобрювали всі його кроки і вчинки! І через-те вони навіть відвідчали за всю рабську політику Петрушевича. І через-те вони заслугують на те, щоби їх делегата так само трактувати, як і всіх висланців Петрушевича.

Та на цім ще не кінчється вина галицьких трудовиків. По вирішенню антагмо справи Східної Галичини орган трудовиків — зразу "Громадський Вістник" а тепер "Діло" — раз-у-раз перестерігає галицьке населення перед орієнтацією на Радянські Републики, признаючи рівночасно, що така орієнтація шораз більше здобуває собі грунт навіть серед самих націоналістів. Притім трудовицький орган обляває помиями Радянську Україну і цілий С.С.Р.Р. Так немовби большевики буди винні, ще антанта віддала Східну Галичину Польщі, а не сама антанта. Далше на згаданій вже-висше нараді з Петрушевичем трудовицькі делегати з Галичини "годилися, щоби Петрушевич лишився з у-

рядом закодоном, десь може в Швайцарії, але ніж щоби не переїздив до Харкова, або щоби він політику з орієнтацією на Радянські Републики". Це є слова самого Костя Левицького, сказані на згаданім вже тайнім засіданню Нац. Ради в Відні.

Отже бачите, робітники і фармери, хто це є той "край", той "політичний провід", що прислав до Америки Целевича. Це панки, що готові служити Польщі і рівночасно готові втопити в ложі води Радянську Україну і українського робітника і селянина. Це панки нічим не дліші від Петрушевича і його віденської братії. І тому, ще раз повторюємо, делегата галицьких трудовиків Целевича повинні українські робітники гнати від себе так само, як і Назарука та інших. Це прихав такий самий мантія за доларами, як і попередні, лише в інакшій масці.

РЕАКЦІЯ ПІДНОСИТЬ ГОЛОВУ.

Революційні події після закінчення світової війни захитали основами капіталістичного суспільства і загрожали добробутові капіталістичних хижаків. Дрібна ліберальствуюча буржуазія, яка до війни також часами бавилася в революцію, затрясла руками і ногами, коли побачила грозу надвигуючої дійсної революції. І без надури почала боронити демократичний "закон і порядок". Соціалісти різних відтінків без застерезень стали по стороні "демократії", а проти революції. Великі капіталісти, побачивши в жовтні соціалістах свою опору, дали їм повну волю ділання, а самі спокійно сховалися за їх спину.

І так Носке в Німеччині, Туратті в Італії, Гендерсон в Англії, Вандервелде в Бельгії, Лонге у Франції заваго боронили проти революції в своїх краях, а великі капіталісти, дивлячися на них, сміялися в кулак. Аж нарешті прийшов час. Пішли на зелену пашу не тільки соціалістичні королівські міністри, але і їх старші брати по демократії, всі ліберальствуючі: Бріанні, Нітти, Лойд Джордж. Великий імперіалістичний капітал, вихований за спинами соціал-патріотів і лібералів в 1918—1921 роках, почув, що небезпека вже минула, і видигнув на диктаторів своїх ставленників: Пуанкаре, Муссоліні, Бонара Ло. А за цими великими імперіалістичними державами пішли і менші: Польща, Румунія, Югославія, Чехословакія. Навіть "неутраляна" Швеція післала на відпочинок свого соціалістичного прем'єра Брантінга.

Реакція в цілм капіталістичнім світі підняла голову. Вона скріпале свій фронт, централізує всі свої духові і мілітарні сили. Централізує їх в першу чергу проти радянських республік, а в другу — проти революційного руху в своїх краях.

Нота англійського правительства до Соціалістичної Росії є першим висловом агресивних кроків світової реакції проти Радянських Республік. Убийство Ворівського є дальшим епізодом в тім самім напрямі. Польська шляхта, яка не успіла ще владитися Східною Галичиною, плянує напад на Гданськ. Чехословакія гонить в підземелля комуністичний рух. Бельгійський кардинал Мерсіє каже "Лігу Націй" і цілий християнський світ до хрестоносного походу на Радянські Републики, розуміється, до походу з хрестом в одній руці, а з багнетом в другій.

А що робить реакція в тих краях з передовими радикальними робітниками, з комуністами? Вона вже їх розпинає. У Франції судять Кашена, в Бельгії судять комуністів, в Польщі кидать їх в тюрми і без жалого суду, в Румунії катують в тюрмах комуністів, а про Італію то вже нема що говорити.

А погляньмо на американський континент. В Злучених Державах тактика правительства щодо робітничого руху далеко змінилася на гірше. Попросту американські капіталісти зовсім не хочуть лишитися позаді своїх європейських побратимів. В Злучених Державах розпочалася шадена нагілка на радикальний робітничий рух. В різних місцевостях арештують членів Робітничої Партії Америки і трейд-юніонних діячів, пакують їх в тюрми, накладають на них височезні "беїди", щоби не дали робітникам нагоди вибрати хоч до суду на волю своїх передових товаришів. До якого божевілья дійшла поліція в Злучених Державах може посвідчити той факт, що в Лос Енджелес вона арештувала відомого соціалістичного письменника Антона Сінклеря за те, що він на публічному мітингу читав американську конституцію.

Канада також не втамує. Перше все пани заборонили до Канади в'єту Говатові, бувшому президентови "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка" в Кензас. Але вони тим не вдоволялися і розпочали нагілку на цілий 26. дістрікт "Ю. М. В. оф А." в Новій Скошії. На юніонні офіси і на домн юніонних урядників зроблено наїзди, перевернено все до гори корінем, забрано червоий прапор і соціалістичну літературу. Поліція шукала за Брюсом, редактором "Воркера", органу Робітничої Партії Канади, якому буржуазні кореспонденти приписують ніколи нескзани ним вислови про "Юніон Джека". Буржуазна преса в Канаді також шораз більше починає скарвалити на адресу робітництва, а до неї причають свій голос і попи в церквах. А за їх головами, як звичайно, іде поліція.

Так пролетаріят цілого світа стоить тепер перед лицем світової реакції, яка, неначе предчуваччи недалекий свій кінець, вцепилася за фашизм і за терор як за останнє средство рятунку. Одною мовою заговорили генерали, прем'єри і кардинали: урочитися багнетами і хрестами і розпочати хрестоносний похід проти Радянських Республік. Але щоби розпочати той похід, треба перше тим самим средством здушити всі зародки революційного руху в своїх краях. І за ними діло не стане. Скорбь лише не відчужує належитого опору зі сторони робітництва, вони розпочнуть свій похід на всіх фронтах. І робітництво повинно бути до щего приготоване. Воно повинно тепер дружно підняти клич об'єднаного фронту для оборони своїх позицій, для оборони тих здобутків, які воно завойовало довгою і кровавою боротьбою в минулих роках.

Робітник.

НОВІ СОЮЗНИКИ.

"Патріотичні" Кратолупії і Стечишинопдції можуть радіти. Их нова система боротьби з українськими робітниками за посередництва доносів на діточі школи — не пішла на марне.

Нову кампанію проти робітничих діточих шкіл на сході Канади, а саме в Веланд, розпочав польський піп і розпочав її якраз після речисти попа Крата і многообіщуючого "ректора" саскатувської бурси Стечишина. З тою тільки різницею, що висше згадані "народні діячі" донощують перед властями лише діточі школи при Укр. Роб. Домах, а польський піп Барон в Веланд підводить під одну большевицьку мірку українські діточі школи взагалі. І робітничу і другу українську діточу школу в Веланд він називає большевицькими, в яких впоюється в дітей "антихристиянство", "показується дітям чорта з рогами і каять, що то бог" і т. п. Одним словом, польський піп правильно зрозумів тактику Крата і Стечишина, лише надав їй "загально-український" характер.

Зрештою, як нам товаришні пишуть, то і тут не обійшлося без помічі "досвідчених" українських денуціаторів. Навіть цей польський молодий попіна є лише оруддям старого "ви-

пробуваного" українського денуціатора на сході Канади, якому пресантерієне увірвали платню, а навіть визначили речіниць "для направлення" парафії в тім зміслі, що за означений час він придбає більше парафій. Але парафіян як не було, так і нема. Нема їх ні в українського пресантерієвського попіна, нема їх і в польсько-католицького. Отож їх чорна будуччина єдина їх на денуціаторській полі. Так би сказати, творять об'єднаний фронт.

Однак на самім початку їм не повезло. Скоро лише повилася денуціція польського попа на українські школи в Веланд, торонтоуська буржуазна газета "Star" сейчас післала до Веланд свого кореспондента. Кореспондент прибувши до Веланд зголосився до мійського мейора і разом з чим відваив обидви українські школи. Відваив і нічого ні протихристиянського, ні протидержавного в них не знайшов. Говорив з дітьми, з учителями, з родичами дітей, переглянув шкільні підручники і тільки руками розвів. А мейор міста, переглянувши, що українські діти в своїх школах учаться українською мовою, історій, висловив своє здоволення. "По моему це наука", сказав він.

Але кореспондент тим не вдоволився. Він допитався в містї до комуніста Бюлегермена і почав його питати, що за причина, що піп накидається і робить доноси на українські школи. Причина є та, сказав Бюлегермен, що польський піп Барон не має парафій. Люде не йдуть до церкви і не несуть попови грошей і він сердиться та робить доноси.

Отже цілком та сама причина, що і в торонтоуського пресантерієвського "отника", що і в нового греко-православ'я в Саскатуні. Нема парафій! Хто цему винен? Большевики! Справа якраз на часі. І до голосу Крата і Стечишина причув свій голос і польський попіна. Стечишин з Саскатуну повинен пограгулювати своему інспіраторови в Торонто за придбаання нового союзника, та ще й з польського табору! Це-ж побіда небажка.

А ви, товариші робітники, читаючи це, подумайте. Навіть кореспондент великої буржуазної газети, навіть сам мейор міста не найшли нічого злочинного в українських діточих школах в Веланд, а українські і польські чорноризники і "патріоти" денуціують. І то денуціують в оден голос, тоді як в своїх "патріотичних" газетах кричать на Поляків. Ми певні, що "Укр. Голос" нічого не напише проти того польського попа в Веланд, який денуціує українські діточі школи як большевицькі. Не напише просто тому, що цей польський попіна є ягода того патріотичного кола, яке обробляють і засвають денуціаторським насінням Краті і Стечишини.

Мусій.

ГАЛИЦЬКІ ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ.

Під цю пору нараховують в Галичині чимало партій, може навіть більше, як в довоєних часах. Щоб пригнанисти ближче до цих "партій" і партій, будемо застановалятися над кождою окрема.

1) Націонал-демократична або трудова партія. Це партія української буржуазії, адвокатів, більших землевласників, попів, гімназійних вчителів та інших дрібнобуржуї, які всетаки вважають себе перед людьми "бідними", а в душі: "панамі". Партія ця серед трудових мас фактично впливу не має, з малими виняками, що залишилися старі традиції. Але в самій-же партії немає згоди і вона розколатася аж на три групи: а) петрушевичів, б) тихих угодівців з польською окупацією і в) радифілів. Дві перші групи неспирмірми вороги не то комуністів, але й соціалістів, та готові за знищення їх піти на ріжні підлости. Третья група невизнана, переважно молода, яка нібито дивиться на Радянську Федерацію, щоб вирватися з панського ярма, але тривіх основ під ногами немає. Сьогодні вже всім відомо річ, що лідер трудової партії в Галичині д-р Володимир Бачинський, безмірний український патріот і "заслужений" народний діяч, враз з такою "заслуженим" Федорцевом, ще перед приїдденням антагмо Галичини до Польщі (при кінші 1922 р.) уйдішли в контакт з польським урядом і переговорювали в справі "мирного життя" з братами — Поляками. Мало того! В. Бачинський тихцем їздив навіть у Варшаву, та був присутній на похоронах вбитого ірзидента Речі Посподитої Польської Нарувовича! Це доказано на громадському суді, який відбувся у Львові, але який "трудова" "Діло" перекутило по своїйому.

Як відомо недавно приїздив якийсь польський посол Дженюккі, високий дуже піп. І галицька буржуазія, власне трудова партія не знала, який найкраще поклонитися та погостити Дженюккі. Ріжні делегації починаючи "трудовами", а кіпчачува соціалзрядниками (як М. Вороний і ін.) цілували поповівські руки, жалілися йому на несправедливіх польських панів, аж плакали, а з ними й отчесь Дженюккі, наілаючи сь до сита на бенкеті. Вправді пообцяв зробити все, щоби тільки "визволити з ярма України", і — поїхав в Варшаву, де зайшов просто до польських міні-

стрів та на запитання, яке вінніс їм вражіння з Східної Галичини, Дженюккі відповів: "О, дуже гарне! Там зовсім нормальні відносини. Польський уряд справді зробив там дуже багато і ушастинив тих простих, напівдиких мужиків".

Але про це патріотичне "Діло" не згадувало ані словом, помимо цего, що ціла польська преса, аж ревіла, так радла словами "українофіла" Дженюккі. Як видно і божи-слуги бувають свиньми...

Про роботу цієї партії можна сказати небогато, бо вона проявляється тільки в провокаційних вигуках "трудового" органу "Діло", та в явищ вже сьогоднішні задициння до Варшави. Як не як, а всі-ж ті панки, адвокати, попи знають, що Польща вікні кіпчів буде примушена перевести вибори до галицького сейму. А хто-ж з них не хоче бути послом?

Престіж цієї дрібнобуржуазної партії ще більше вваз з днем 14. марта, як наспіла вістка про призначення Галичини — Польщі. А з того дня паде ще більше і "трудова" партія мабуть буде примушена ще раз змінити свою назву.

2) Істнує ще опозиційно націоналдемократична група, що гуртується біля тижевника "Слово". Це переважно ворожо настроєні до В. Бачинського, Федорців і ин. — люди, що задумали зорганізувати українське мішанство, та цим самим поставити протидіянню сиду своїм собратам — угодівцям. Група ця немає ніяких виглядів на щось більше.

3) Християнсько-супільна партія — по програмі є партією буржуазною, поповісько-мішанською. Вона в Галичині і перед війною не була дуже мішна, а сьогодні вся її програма і праця в одній хаті колишнього цисарського радника Барвінського, який є головою партії, а рідиний син секретарем. Більш нікого.

4) Українські фашисти пошлю в стадії організації. Головним ватажком являється др. Дмитро Донцов, що почав видавати двотижневик "Заграв". Біля себе має кілька енергійних, молодих хлопців і з ними провадить свою роботу.

5) Українська радикальна партія — намагається піднятися на ноги. Зараз вона розбита чи не на три групи. Перша — це ліва течія, зложена з кількох молодих хлопців та д-ра Ллі Салагуба. Вони стоять на ґрунті трудової демократії. В їх руках й дуже біденький ти-

жневик "Громадський Голос". В селянських масах радикальна партія стратила давній вплив і взагалі не представляє собою серйозности.

Друга група радикалів держиться осторожн, подається, але не виступає проти лівої течії — молодиків. Це переважно старша радикальна генерація, як Лев Бачинський, Іван Макух та інші.

Третья — це вже крайне праве крило, яке й виступає самостійно під назвою: "Селянська робітничая партія", якої "лідером" є відомий Павло Лаврук з Іспаса. Ця група працює враз з польськими панамі та за польські гроші.

6) Українська соціал-демократична партія. Ця партія має під своїм впливом українське робітництво, а в останніх часах зуміла згуртувати в своїх рядах будле селянство. Проводить партією самі молоді революційні елементи, старі соціалугодівці відійшли в бік. Партія У.С.Д. не наскрізь революційна партія і хоч не входить вона, як секція в Комуністичній Ітернаціонал, все-ж таки стоить на платформі радянської робітничої селянської влади, соціальної революції та диктатури пролетаріату. Треба признати, що У.С.Д.П. зробила вже дуже багато (не згадуючи робітництво, що само собою поміж селянством). Сьогодні по галицьких селах істнують вже "ради", в яких гуртуються бідні соціалісти селяне. Свято Першого Мая 1923 р. було доказом, як далеко вперед пішла наша селянська біднота. В деяких селах Покуття (як Валіниця, Трофанівка, Кулачківці і т. д.) доходило майже до боротьби з польськими жандармами, чого перед війною ніколи не було. Так-же само У.С.Д.П. бере верх в організації робітництва.

7) Комуністична Партія Східної Галичини з огляду на панський режим, працює в підпольно, тому їй нам додільно говорити про-неї, із зрозумілих причин. Скажемо тільки, що ця партія росте з наймовірною бистротою і перед одною нею є світла будучність. Бо тільки КП.С.Г. може повести робітництво і селянську бідноту на шлях правдивої, прямої боротьби за визволення трудових мас з шляхоцького ярма, та заведення робітничо-селянської влади.

Зелен М.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ КАЛЕНДАР

— 28. мая 1906 р. в Тифлісі кінено бомбу в генерал-губернатора.

— 28. мая 1920 р. приїзд радянської делегації до Лондону.

— 29. мая 1906 р. в Рилзі розстріляно 8 робітників за убийство пристава.

— 30. мая 1896 р. катастрофа на Ходинській полі в Москві. Під час коронації Миколи II заотіляно около 4.000 осіб.

— 30. мая 1918 р. відкриття контрреволюційної змови — на чолі з правими ес-ерами в Москві. Сконстатовано звязок змовщиків з повстанськими бандами погромщиків в Саратові, бунт козацького генерала Краснова на Дону і повстання білогвардійців на Сибірі.

— 30. мая 1921 р. декрет про поширення права обміну, купівлі і збуту виробів дрібної кустарної промисловости.

НОВІ ПЕРЕПИСНІ КАРТКИ!

Накладом "Укр. Робітничих Вістей" виїшли гарні переписні картки з портретами провідників Радянських Республік. В серію карток входять:

Герб Радянської України, Н. Ленін, Л. Троцький, Г. Зіновєв, Ю. Х. Раковський, Д. Мануїльський, О. Шумський, М. Скрипник, Т. Поолозов, Балзятний (Елланський) і М. Баран.

Ціла серія має 11 карток і коштує тільки 35 центів.

Замовлення посилайте до: Ukrainian Labor News, Cor. Pritchard & McGregor, Winnipeg, Man.